

Миналото е като ламба, поставена при входа на бъданцето да, разпръсва част от марка, който го окръжава.

Ламене

ВРАТЦА ВЧЕРА

Първоаприлско изступване на архивите

Брой 13

1 април 2012 г.

Гърция продава ценностите си съобщаватъ отъ Атина:

— Финансовото положение на Гърция е така сериозно, че както съобщаватъ, поставенъ билъ на дневень редъ въпросът за разпродажаването на редица антични произведения на изкуството. Специалната комисия, изучаваща положението на страната, е изчислила, че по този начинъ ще може да се реализиратъ нѣколко стотици милиони драхми.

ВЕСТИ И ИНТРИГИ

Избиратели!

Никола Ив. Сапунджиевъ презъ 12 годишното си депутатство е вземал само веднаждъ думата въ камарата и е казалъ: „Моля да се затворят прозорците, че става течение!“ за които думи е получилъ отъ държавата надъ два милиона лева.

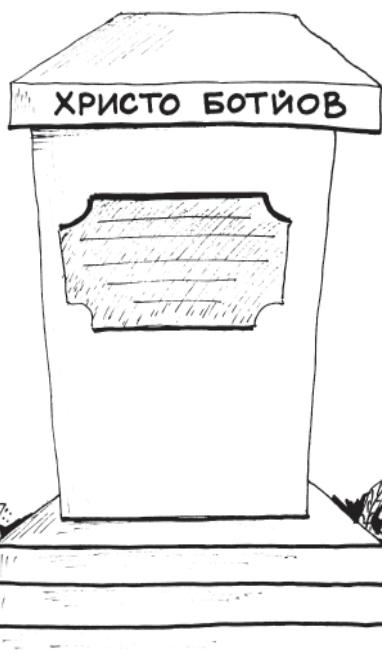
Не давайте гласа си за луксозния депутатъ, а гласувайте всички съ листата на НАРОДНИЯ БЛОКъ, който е вашъ и създаденъ отъ васъ.

Сбогомъ овцо!

Ти вече не си нужна! Предприемчиви фабриканти сѫ почнали вече да произвеждатъ най-меката, нѣжна, лека и топла вълна отъ дървени стърготини. Взиматъ голѣми трупове, изкарватъ отъ тѣхъ порядъчно голѣмо количество изящна коприна, и отъ остатъците правятъ вълна. Ако нѣщо още остане ще го преобрънатъ въ козени черги и лачени обуша. Отъ най-последните остатъци ще направятъ дамски шушони, четки за зъби и диамантни пръстени. Ако има още нѣщо, то ще се превърне въ чисто гюлово масло.

Но какво ще правиме безъ наините, мили овци? О, ще има още овци — тия, които презъ година две масово се прехвърлятъ отъ една въ друга партия.

Чух че някой е поставил следната гатанка — „ОТЗАД БАЛКАН, ОТПРЕД ГАРА, ОТГОРЕ МЪГЛА, ОТДОЛУ - КАЛ? Шо е то? (жокер - по средата Ботев)

КАМО ОГРЕШИ?

УЗДАНИЕ НА ДЪРЖАВЕН АРХИВ - ВРАЦА

ЗАПИСКИ ПО БЪЛГАРСКИТЕ ВЪСТАНИЯ

ТЪМНА ИНДИЯ „Как са били имената на тия борци за народната ни свобода и независимост, няма източник откъде да са изчерпа вярно. Се са тъмни и неясни тук фактовете и не могат да са знат с положителност името им.“ **с. Скравена, Георги п. Димитров, 1889 г.**

Голо оръжие 1876

Селището е било нападано от много черкези, татари и разбойници. Нападението е ставало около 1865-66 г. Населението ги е посрещало без отбрана, понеже е немало добро оръжие - служили са си само с пищови, манари и др. Само Върбан Обесения-буен и храбър Белимелец, се е опирал на турски и разбойнически пълчища.

с. Бели Мел, 1928 г.

Стоян Заимов е гостувал в селото и образувал революционен комитет. Майстор - циганин е направил на съзаклятиците дълги ножове. Излизали са от селото, за да се присъединят към четата на Ботев, обаче се върнали.

с. Долна Кремена, 1927 г.

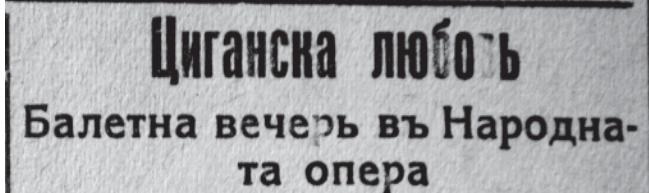
Кръчмарят с виното, ученый с умът,

„Петраки Калицин, който беше кръчмар във Веслеца също влизаше в нашия таен врачански комитет. Когато Ботевата чета премина през Веслецо, той храни безплатно и черпи с вино доста четници, поради което след няколко дни след събитията беше хванат от турците и закаран в затвора в гр. Берковица. Там са го много душмански били и мъчили за да изкаже съзаклятиците, но той никак не е казал и бил обесен в самия затвор без да е съден“. **Враца, х. Н. х. Левурдашки, 1937 г.**

АПОСТОЛЪТ В ПРЕМЕЖДИЕ

Най-важни градове на Дунава през робството са били Видин, Рахово и Русе. Нелегалното име на града е било НОТОВ. Имало е канал през Дунава за нелегално преминаване на революционери. На брега на Дунава, край града има възпоменателна плоча за преминаването на Волов и Бенковски. За Левски няма такава, защото той винаги е минавал с паспорти, но под чуждо име, като Дервиш Оглу Аслан, Кешиш Първан и други имена. **Оряхово, 1956 г.**

LIVE OT ЕПИЦЕНТЪРА НА ИСТОРИЯТА

*Разходка до
Одринската
крепост 1913 г.*

(пътепис от един участник)

13 МАРТ Дойде часа 3. Извикаха нашия полк да отидем вдесно за поддръжка на 54-и полк. Движейки се вдесно, куршумите постепенно пееха над нази... Разгледвайки в десно и лево забелезах в десно, че почнаха да настъпват. Доложих на дружинния командир. Той взе бинокъла, обърна се надесно и веднага се обърна към нас и каза:

- „Хайде Вратчанци напред!“. На драго сърце и весели крачки

тръгнахме напред. Изминахме 54-и полк. Излезохме на хребета, а турските низамий гърмеха неколко десетки патрони. Шом излезоха флагджийте минаха телената мрежа, а нашият полкови командир извика:

- „Стой 2-а дружина, че Ви избиха. С кого ще аз да си отида във Вратца?.. Но нашите старци движейки, като на разходка, минахме през теловете и влезнахме в редута.

... Забравих да отбележа, че когато излезохме, в укрепленията на турците избухна чер пошилек, а ние нищо не чухме, защото беха ни заглушени ушите. Дойдоха войници, които беха зад боевата линия и ни казаха, че землята се потърсила, като че ли изригнало вулкан. ... Мина се този ден.

Ред. Вълко Петков,
с. Долна Кремена,
Одрин, 1913 г.

Идеално бърсне само: ROTBART

ВРАТЧАНСКИ

... И тази година площа на паметника и главната улица се указаха тесни да поберат хилядите посетители. Но за да стане нашия панаир популярен, трябва широка реклама!

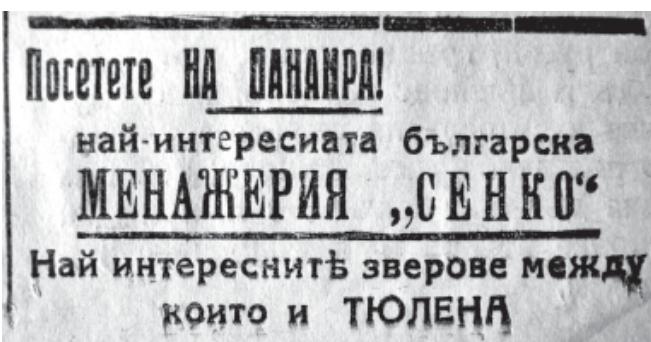
Враца, 1928 г.

Митингъ

**Добре че Ботийов умира
да го не уморим ние!**

Ботийов бе гвоздей, на който всекой искаше да закачи своята торбичка. И не само че го „превзимахме“ съ слово, но и съ юмруци ... съ кръв. Помня, че при един щурм, след като пада в плен ту в ръцете на „левите“, ту на „десните“, бе превзет окончателно от Борю зевзека:

- Наш е Ботев - на зевзеците! Това не смущи никого, освен... врачанските файтонджии, които проявиха царствено търпение, макар че генералното право над Ботйова имат те:

- Всички сега се карате, биете за него, а утре ще се разотидете, ние ще останем да се прозяваме около него и цел ден и цела нощ да го пазиме.

Враца, Трайчо Мълчанков, 1936 г.

ЧИЙ Е БОТЕВ?

Мълкнете, о изчадия!
Мълкнете кожодери!
Мълкнете, о герои на тъмнички афери!
Днес цял свят харно знае -
боецът славен наш е!
Кой смее да отрича,
че Ботев стар дружбаш е?
Нима не знайте вие,
че той умря на Воля,
А волът, без съмнение,
най-близък все пак нам е!
„Земеделско знаме“

Така си е, братко
От улица „Врабча“,
И ясно и кратко:
- Поетът много писа
За всякакви говеда
- Значи наш е! *„Победа“*

Що чувам аз?
Дружбashi всякачи невежи
Се борят с нас
За славния поет безсмъртен!
Назад, назад!...
Не даваме го нивга ние
На тая гад -
Невежествена, тъпа, приста!
Какво от туй, че той ни хули
И чорбаджии, че жули?
Героят му любим бе
Кириус Михалаки,
А той безспорно
Народяк е!
Да, Ботев беше наш кумир!

Вестник „Мир“

Що рече? На бурята велика
Безсмъртният предтеча-
народняк? Кво каза!?
Поетът, в който блика
Към подлостта омраза- ваш ортак?

ПАНАИРИ

Търте! на светлите идеи великият носител е чист от вашата поквара и комунист е по душа. И с вяра в заветната съдба на бедния народ, на славната борба стана велик предвестник!

„Работнически вестник“

Погледнете, господа, рошавата му брада, дълга като на Васил, и кажете - по морал и фасон поетът мил не е ли цял либерал?

„Независимост“

- Пфу, скандал! Ботев с нас бе!

„Радикал“

Не беше Ботев народняк, ни борисов, нито дружбаш, не беше хилав радикал, нито пък либерал-апаш, а стар социал-патриот!

„Народ“

За мир и правда на земята, За демократията свята Бе той борец!

„Пряпорец“

Напразно вий вдигате глума За Ботев; той беше еснаф...

„Занаятчийска дума“

Какво е това светотатство със паметта му? Ботев наш е!

„Братство“

По-спокойно, господа! Всye водите борба За поета възвенчан!

Той не е ни комунист, Ни народняк, а хуморист!

„Българан“

Фома Фомич, 1928 г.

Ще падне смъхъ, и ахъ и охъ и то голъмъ ако посетите циркъ „Независима България“ който дава въ Неделя на 15 т. м. вечеръта големо гала представление съ отлична програма съ участието на остроумния Джипъ, а въ понеделникъ последно.

I-ва Текстилна Производителна Кооперация „КОПРИНА“

Основана 1924 год. — гр. Враца
ЧЕСТИЯВА ПРАЗДНИЦИТЕ НА КЛИЕНТИТЕ СИ.

Кооперацията изработва:

вратовързки, бариши, шалове,
крепъ де шинъ, соа екрю, пониже
и други копринени тъкани.
Материали първокачествени. Цени конкурентни
Телефонъ № 66. За телегр. Кооп. „Коприна“

Послѣдната дума на модата

Събота е. Пътуваме към Бутан. Неспирен поток от коли и в двете посоки ... Сълпаторието от хора на Битака може да се изрази само ако си представим, че на стадиона в Козлодуй ще се проведе футболна среща на приятелски начала

между „Байерн“ Мюнхен и ДФС „Радецки“, а спонсор е вестник „Първа атомна“.

Враца-Бутан, 1990 г.

ПАНАИРДЖИЙСКИ ЗИГЗАЦИ

Панаир, това е шум, това е поза, това е декора... да продадеш и даже да се продадеш. Та даже и нервите ми да са от въжета, пак не могат да издържат тоя ужас - хиляди свирки, викове - поток от шум и рев. Но защо да се оплаквам от панаир и хора на панаира? Самият живот не е ли панаир? Панаира ме вика на вън. И аз живея в своето време. Едно време тате казваше на мама:

- Жено, облечи се, че ще излезем.

Сега друго се казва:

- Жено, съблечи се, че ще излезем! Това налага панаира в живота.

Враца, 1939 г. Володя

ГОЛАТА ИСТИНА

СЦЕНКИ ИЗЪ СЕЛСКИЯ ЖИВОТЪ

1) БАБА ТАСА ВРАЧКАТА
— и —
2) Пендо Нехранимайката

отъ АГАНАСЪ ПАЛЧЕВЪ, учитель

първата съ 5, а втората съ 3 действуващи лица,
особено удобни за селската сцена.
Даетъ заедно — цена 6 лева.

Доставя се отъ книжарницата на Д. Петровъ —
гр. Фердинандъ или отъ автора — Атанасъ Пал-
чевъ, учителъ, с. Славотинъ — Фердинандско.

СТОЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

Живеещите тук понастоящем няколко семейства цигани са запомнени от десетилетия преди робството. Вероятно нуждата от ковачи и чукачи ги е извикала на заседнал живот в селото.

с. Типченица, 1927 г.

Главният поминък на населението ни е земеделие, скотовъдство, търговия. Бубарството и лозарството са по-слабо развити. Циганите се занимават с ковачество.

с. Драшан, 1929 г.

Умер Курдалиев - берберина на с. Сухаче

Димитър Иван Николов по занятие мечкар от с. Койнаре е свободен да развежда и разиграва мечка с жена си Пауна и 5 деца, да правят и продават вретена. Същият е снабден с нуждните позволителни за притежание на мечката, от Вратчанското адм. лесничество.

Б. Слатина, 23 юли 1938 г.

Хайде мецано, покажи на тези момчета как са ги търчели по време на тоталитаризъм разни начелства... и как ще търчат так никой от същите, които се „преустроиха“ на бързо...

Снимка Ангела ПЕТРОВА

Маймуни въ България

Първата находка

Естественикът-ученъ г. Ал. К. Дръновски изкопал при с. Калиманци (югоизточно от Св. Врачъ, по югозападните поли на Пиринъ) кости от скелети на десетина видове малки и голъми бозайници, а именно на елени, антилопи, трипръсти диви коне, носорози, дебелокожи тапири, жирафи, лъвове, а най-важното — изкопал чепър от човекоподобна маймуна.

Маймуна на име „Пешо“, порода „режус“ свободно обхожда околията ни, със стопанина си. Никола Йорданов от с. Койнаре има нуждното позволително № 797 / 22 юни 1938 г. да разиграва същата той лично, чрез който начин ще прехранва себе си и семейството си.

Б. Слатина, 1938 г.

ЗАПОВЕДИ И НАРЕДБИ ВРАЦА

Зап. 451 / 31 май 1924 г. Понеже за празнуване на Ботевия ден ще пристигнат много посетители, за да не остане града без хранителни припаси, заповядвам утре - неделя, 1 юни, касапите да колят, хлебарите да месят хляб, гостилиничарите да имат достатъчно ястия, бръснарите да отворят и бирариите да бъдат отворени.

Зап. 244 / 30 май 1928 г. За да се предотврати всяка умисъл от страна на продавачите на съестни и други такива от първа необходимост да покачват цените през време на Ботевите празненства и за да може да се упражни контрол за сегашните пазарни цени, от днес всички хотели, кърчмари, гостилиничари, хлебари, месари зарзватчи, саламджии, кебабчи, бозаджии и деликатесни магазини да поставят във или пред заведенията си подробни ценоразписи с обозначени цени на всички артикули.

КОЗЛОДУЙ

Кмета докладва, пред вид че са се изменили и нараствали нуждите на населението, следователно трябва да се търсят източници и средства за покриване на тези

нужди. С такава цел през 1901 г. е изходатайствано отварянето на 4 дневния панаир, който ежегодно става на „Козлодуйския брег“ где то е искочил Българския революционер, поет и патриот Христо Ботев с дружината си и се празнува от 17-20 май.

Прие се правилника за реда на панаира (събора), а именно:

1. На 30 май тържествено откриване.

a. Посрещане на официалните лица

b. Панахида и молебен

c. Речи

d. Парад на войсковите части и организации

e. юнашки игри

f. Увеселение в „Ботевия парк“

2. Бараките се подреждат по изработена техническа скица

3. Реда в панаира (събора) се поддържа от общинската и държавна полиция.

4. През време на тържествата първия ден всички бараки да бъдат затворени

5. Отрежда се пасище за добитък южно от парка

6. Превоза на гостите до панаира става с автомобили и файтони с макс. такса 10 лв.

7. За нарушителите на реда в панаира се отделя стая от пристанищното управление за запиране.

1935 г.

ГЛОБИ И НАКАЗАНИЯ

ВРАЦА

Предупреден е Никола Танов Медията, съдържател на питие продавница „Зелен здравец“ на ул. „Възнесенска“ № 82, да не свири с грамофон след 23 часа и клиентите му да не пеят и викаят.

1937 г.

БАНИЦА

УС на ТКЗС глобява с по 5 трудодни бригадирите на циганската бригада Черкез Рухчов и Герман Димов, че влизат в пререкания с останалите цигани и се бият с тях.

1952 г.

УС на ТКЗС реши да се разтури циганската бригада до 15 XI н.г. поради това че същата не ще да

БАНИЦА

На панаира във Враца на 14 септември 1955 г. се реши да се участва със следните продукти:

1. Да се смеле 12000 кг жито и брашното да се продаде

2. Сирене - 200 кг

3. Олио - 1000 кг

4. Грозде - 1000 кг

5. Домати - 3000 кг

6. Пилер - 2000 кг

7. Пилета - 200 бр заедно с петлите

8. Зелена царевица

9. Яйца - 300 броя

10. Бостан - 2000 кг.

За отговорници за продажбата и по украсата се определиха - Еленка Илиева, Райна Петрова, Екатерина Кръстева, Иван Миков. Продавачи - Ангел Пешлеевски и Георги Мичов, Андрей Котов - касиер, Иванчо Радински - караул. Да се заведе на горните лица по 1,5 трудодни и по 16 лв. на ден и нощ.

На годишното събрание на ТКЗС - Баница, се зададоха много въпроси, например защо е дано само по 10 лв. на каруцирите, които са ходили на Берковица за гора, а на тези, които ходиха на панаира на Враца е платено повече. Председателя Васил Шушунков отговори най-подробно на всички, като каза, че ако има недоволни да допълни, но такива нямаше.

1955 г.

работи.

Лишава от звеново възнаграждение Рамадан Дутов и Аджо Мустафов Алиев, че не изпълняват задачите на УС, особено Рамадан Дутов изългва че ще отиде на работа, а излиза скришом от село и се не връща по 4-5 дена, с което се разстройва бригадата.

1957 г.

ЖИВОТЪ ВЪ РОЗОВО

Важно!

От днесъ градската баня е пусната въ работа ремонтирана основно и добре обзаведена съ вани, басейнъ и душъ. Чистота отлична. Едно посещение отъ гражданитъ ще изкорени мисълта му за старата турска баня.

**Приематъ се абонати.
4—10**

Отъ банята

БЪЛГАРСКИ МИНЕРАЛНИ ВОДИ
СОЛУДЕРВЕНТСКА
 СВО ЕМАНАЦИИ
НАРЕЧЕНСКА
 ИЗО ЕМАНАЦИИ
ЦЕНТРАЛА МИНЕРВОДЪ
 СОФИЯ-АЛАБИНСКА 52 ТЕЛ. 5595
 НЕРВИСТОМАХЪ, ЧЕРВА, ЗЪБРЕЦИ, ЗДРЪЧКА, МАЛОКРАЗЕНЕ

Знаете ли, че

и край Враца има минерална вода не по-лоша от курорта Вършец? Още преди 2 века ханъми чак от Анадола са идвали тук на бани.

Топлият извор е открит наново от селските свине, забатачен и забравен. Жителите се преместват при него, където и досега е селото. За чудесата на банята в Баница има даже и легенди, лекува очебол, язва, стомах, ревматизъм.

с. Баница, 1928 г.

Общоизвестно е на всички, че нашата минерална баня все повече се указва недостатъчна да посрещне нуждаещите се. Още повече предвид поразителните резултати всред лекувящите - напр. през сезона 1948 г. тя е посетена от 3042 чуждестранни тежко болни, крайно нуждаещи се от банско лечение. От тях 2143 са напуснали в мн. добро състояние, 863 съ слабо подобрение и 41 без промени.

с. Баница, 1948 г.

ТРИУМФА НА МУЗИКАЛНА СОФИЯ
ЦИГАНСКА РАПСОДИЯ
 СЪ КРАЛСКИЯ ЦИГАНСКИ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА АЛФРЕДЪ РОДЕ
 3-ТА ПОСЛЕДНА СЕДМИЦА ВЪ КИНО-ЗАЛА МАКЕДОНИЯ

ВРАТЦА ВЧЕРА

Старателно изтупал архивите ВЕСЕЛА ПЕЛОВА

Излиза благодарение
на фонд „Култура“
към Общински съвет -

Враца

Top Design
Предпечатна
подготовка
Калин МЛАДЕНОВ